

تشیخ موشہرہ رفی خونوکی ل زاخو

آ ته حسین ئیبراهیم دوسکی

شیخ موشہرہ رفی خونوکی

بهرنیاس بوو، ئەو کورئ شیخ ئەسعد کورئ شیخ عەبدوللاھ کورئ شیخ ئەسعد کورئ حاجی یه، و تشتی قح مالباتی ژ مالباتین زانایین دی ل کوردستانێ جودا دکەت ئەوھ کو وان چ رەقشەتەک بو خوە چینهکریه کو وان بگەهینیتە ئیک ژ سەحابی یان تابعیان یان ژھی مەزنه پیرین تەریقەتەکا صووفی، بەلکو ئەو مالباتەکا رەسەن بوون کو ل دویف قاعیدا شەری ئەوا دبیزیت (من ابطاً به عمله، لم یسرع به نسبه) دچوون، هەردەم وان شانازی دبر کو ئەو ژ عامیین کوردانە و ب ریکا فیانا چاکان و خزمەتا شاگرد و شیخیین زانینێ دناف خەلکێ دا پێشکیش و بەرنیاس بووینە، و ئەف شانازییە تیرا وان هەیه.

تشتی هەتا نوکە دناف مالباتی دا بەلاف ئەوھ کو ئەسلح وان دگەهیتە جەهک ل (دەشتا دوباتی) ئەوا دکەفیتە روژناقیان باژیرئ دھوک (دەقەرا سیمیلئ یا نوکە)، هەرۆک دیار ئیک ژ باپیرین قح مالباتی -ژبەر ئەگەرەکی نەدیار- بەری پتر ژ دوو سەدیان ژ دەشتا دوباتی کوجبەر بوویە و بەرەف میرگەها بوتان ل باکوری چوویە، پاشی ژ ویرئ بەرەف دەقەرا بەرواری (یان پەرورائی) چوویە ئەوا ل وی دەمی دین دەستەلاتا میرین بوتاندا و ل قی سەردەمی قەزایەکا سەر ب ویلایەتا سیرتئ قە یە.

ئیکەم کەسێ ژ قح بنەمالئ هاتیە نیاسین ناقتی وی (حاجی) یه، و چیدبیت هەر ئەف کەسە بیت کو بەرەف دەقەرا بەرواری مشەخت بووی، و ل گوندەکی ب ناقتی (فیلاس) ئاکنجی ببوو، پاشی کور و نەقیین وی هەتا شیخ عەبدوللاھ باپیرئ شیخ موشەرپەفی ل ویرئ بنەجە ببوون و هەتا نوکە گورین باپیرین شیخ موشەرپەفی و هژمارەکا نەکیم ئەندامین قح مالباتی ل وی گوندی هەنە. پاشی ئەف بنەمالە -چیدبیت ل سەردەمی شیخ ئەسعدئ دووئ- بەرەف گوندئ (خونوکی) چوون ئەوا دکەفیتە پەسارا دولەکی ل نزیک رووباری بوتان ب دوورایا سئ کیلومەتران ژ باژیرکی (خەسخیر) سەنتەرئ قەزا بەرواری ل روژەلاتا باژیرئ سیرتئ.

بابێ وی:

بابج وی شیخ ئەسعدە کو ب شیخ ئەسعدئ دووئ ناقدارە، باپیرئ وی شیخ ئەسعدئ ئیک ژ زانایین زانستین شەری بوو کو دەستەکی درێژ د صووفیگەریئ - نەخاسمە تەریقەتا نەقشەبەندی- دا هەبوو، چونکە ئەو ئیک ژ خەلیفەیین (شیخ صالح سیبکی) و ئیک ژ کەسین نزیک (شیخ محمد ئەلحەزینی فەرسافی) بوو، و بو هەیا مەکی ل گوندئ (باسرتئ) ل نزیک جزیئرئ ئاکنجی ببوو و ئەف گوندە مەلبەندی مالباتا شیخ وی بوو ئەو ژ مالباتا (شیخ خالدئ زیباری) بوو، لئ پشتی ماوەیەکی کورت جارەکا دی زفری بو گوندئ فیلاس.

شیخ ئەسعد ل دویف ریبازا بابی خوە شیخ عەبدوللاھ و باپیرئ خوە شیخ ئەسعدئ دووئ چوو، دەست ب خواندنا زانستین شەری کر هەتا ئیجازەنامە وەرگرتی، پاشی بەرئ خوە دا صوفیگەریئ، و ئیک ژ دیارترین مورشدین نەقشەبەندی گوندئ

وہلاتئ کوردان هەر ژکەفن دا ب هەبوونا کومەکا زانا و ئەدیبن پاک دەیتە نیاسین ئەوین پەرتوووکخانا زانست و ئەدەبیات ب بەرھەمین خوە یین بەرکەفتی زەنگین کرین و دناف خەلکی و مەزان دا بناقودەنگ کەفتین، لئ ژبو ئەو کەسێ دووقچوونا قی بابەتی بکەت دیاردبیت کو کورین مللەتئ وان پرسیارا دەنگوباسین وان نەکرینە و چ خەم ژبو پاراستنا بەرھەمی وان و بەلافکرنا بەرکارت وان ب رەنگەکی کو هەژئ ناقتی وان بیت نەخوارینە، نەبتئ خەلک ب گشتی ئەف کارە پشگۆھشە هافیتینە بەلکو مەزن و پێچیبووو زانایان یان ژئ خەمساری دقئ کاریدا کرینە و سستی د ئیک ژ گرنگترین بیاقین زانینێ دا کرینە ئەو ژئ بیاقئ نقیسینا زیاننامە و بیرھاتانە، لەورا زیاننامە و سەربورا پتیرا زانا و ئەدیبن مە د بازنەیا ژبیرکرتیدا مایە و بووینە پشکەک ژ بوری و ب قی ناوایی مە ژبەدەرەکی گرنگ ژ ژبەدەرین نقیسینا دیروکی ژدەستدا، هەرۆسا مە نمونەیین هیژا ژ بو چاقلیکرتئ بەرزە کرن.

وبلا خواندەقان ہزر نەکەت کو ئەفە ژ کاروکیاریین زانایین مە یین کەفن بوو، دەمی کو ریک د کورە بوون و پەبوەندی د زەحمەت، نەخیر! بەلکو ئەو ل سەر قح رێرەسما خوە بەردەوام بوون، خوە دەمی چاکرن ب ساناھی کەفتی و بەلافکرنا ئاسان بووی و مللەتین دی دەست ب لیگەریانئ ل رابردووین خوە کرین. دئ بیژئ ئەف کارە بوویە پارچەبەک ژ خورستئ مە، و شەرمزاریەک ب ناف چاقین مەقە، قیجا هەما ژ خودئ دخوازم قح چەندئ چارە بکەت!!.

ئەف قەکولینا ل بەردەستئ هەوہ دانەنیاسینا ئیک ژ زانایین مە یین قح داویئ یە کو گەلەک پێشکیشی زانست و ئەدەبیاتئ کریه، لئ سەرمرای قح چەندئ ئەوی چ پوویتەدانەکا ل هەژئ خوە نەدیتە، بەلکو دەستئ خەمساری و ژبیرکرتئ بو بەرھەمی وی ژئ درێژ بوویە، تا رادەبەکی کو پتیرا مە هیشتا خو گوھ ل ناقتی وی ژئ نەبوویە... و مەبەستا مە ل قیرئ شیخ موشەرپەفی خونوکی بەرواری یه، و ئەو بناقودەنگترین زانایە دناف زانایین باکورئ کوردستانئ ژلایع زانین و دلنەرمی و ئەفس بچووکیئ قە، و هەمی ئەوین تیکەلیا وی کرین هەقرا نە کو ئەو ئیک ژ بەرمایین چاک و صالحان بوو، چونکە ئەو دەمەکی دا ژباوو کو زولم درووشمی وئ بوو و نەزانین ئالای وئ بوو. لئ وی بریاردا کو دادیئ بکەتە ئارمانجا خوە و زانین بکەتە ئالاف و پێرەمی خوە و دینداری و زاھدیئ بکەتە ریباز وکاری خوە. ئەو شیخەک بوو دوور ژ قیزقیزا دەنگبلندان ژیا و ب ئارامی و فەدەر ژ چاقین پرخورین دونیای ب ناقتی دینی مرا! خودئ رحمت پچ ببت و بگەهینتە چاکان.

قیجا شیخ موشەرپەف کییە؟ جیروکا وی ل زاخو چ بوو؟ ئەم دئ دقئ قەکولینیدا سیناھیئ بەردەینە سەر قی بابەتی.

مالباتا وی^(۱):

شیخ موشەرپەف میراتگرتئ مالباتەکی یە کو ل سیرتئ و دوربەرین وئ دا ب دینداری و خزمەتا زانین و شاگر و هەزاران

باسرتج بوو. یاشی سهره‌رای وئ ته‌نگافیا مه‌درسه‌یین نایینی ل نیفا ئیکئ ژ سه‌ده‌یی بیستئ تووش بووینئ، ل گوندئ خوه (خونوئ) ده‌ست ب سه‌یدایی و ئیرشادئ کر و ل سهر پیگه‌هاندنا شاگردان به‌رده‌وام بوو هه‌تا کو ل سالا ۱۹۶۵ نه‌مرئ خودئ کری، و کورئ وی (شیخ مونه‌ووهر) ی جهئ بابئ خوه دقئ کاری دا پپرک، و نه‌و ژئ هوزانقان و نفیسه‌ر و زانا و صووئی بوو.

بوونا و ژيانا وی:

شیخ موشه‌پرره‌ف ل سالا ۱۳۳۴مش/ ۱۹۲۶ز ل گوندئ خونوئ ژ دایک ببوو و ل ژئر چاقدی‌تیریا بابئ خودا مه‌زن ببوو، و بو جارا ئیکئ خواندنا خوه ژ وی وهرگرت و ل سهر ده‌ستئ وی بوو نه‌فینداری دینداری و صوفیگه‌ریئ، و ل دویف ری‌بازا وی ل سهر ری‌کا نه‌قشه‌به‌ندیئ چوو، هه‌روه‌سا کاریگه‌ریا خالیئ وی ژئ ل سهر وی هه‌بوون، چونکه ده‌یکا وی فاطما کچا شیخ محمه‌د نه‌مین کورئ شیخ فه‌میم نه‌رواسی ژ سهرتاجین شیخین نه‌قشه‌به‌ندی ل باکورئ کوردستانئ بوو، چونکه وان ته‌ریقه‌ت ژ شیخ طه‌هایئ نه‌هرین هه‌کاری وهرگرت‌بوو و وی ژئ ژ شیخ خالدئ شه‌ره‌زوری وهرگرت‌بوو.

ده‌قی بی‌افئ تژی ژ زانین و صوفیگه‌ری‌یدا شیخ موشه‌پرره‌ف مه‌زن بوو، زید‌بیری شاگردیئ ل نک بابئ خوه موشه‌پرره‌ف ژئ وه‌کی شاگردیئ دی ل کوردستانئ به‌ره‌ف مه‌درسه‌یین مرگه‌فتان چوو و ده‌ست ب گه‌ریانئ ژ بو وهرگرتنا زانینئ کر. و ژگرنگترین ماموستایین وی کو کارتیکرن ل وی کرین: (مه‌لا عه‌بدولحه‌کیم حه‌له‌نزی کورئ مه‌لا

حه‌سن کورئ مه‌لا مسته‌فا کورئ زانایئ ناقدر مه‌لا خه‌لیئ سی‌رتی) بوو، و موشه‌پرره‌ف ل سالا ۱۹۲۴ ل گوندئ حه‌له‌نزی بوو شاگردئ وی. هه‌روه‌سا شاگردی ل ده‌ف (مه‌لا حامد کورئ مه‌لا محه‌مه‌دئ سی‌رتی) ژئ کریوو و نه‌و ژئ که‌سه‌ک بوو ژ دوونده‌ها مالباتا مه‌لا خه‌لیئ سی‌رتی، و سهره‌رای هنده‌ک ناسته‌نگ به‌لیئ ل دووماهیئ وی شیا ئیجازا زانستین شه‌رعئ ژ نه‌قی مه‌لا حامدی وهرگرت.

سه‌بارت ئیجازه‌نامه‌یا صوفیگه‌ریئ: وی بو جارا ئیکئ ژ بابئ خوه شیخ نه‌سه‌دی وهرگرت کو سهر ب شیخین نه‌قشه‌به‌ندی ل باسرتی بوو، و شیخین باسرتی دگه‌نه شیخ خالدئ زیباری -وه‌ک مه‌گوتی-، لی د سالیئ پینجیان ژ سه‌ده‌یی بیستئ شیخ موشه‌پرره‌ف هاته‌ باژیرئ زاخو و ژویرئ قه‌ستا هه‌ولیرئ کر و ل ویرئ چوو خزمه‌تا (شیخ مسته‌فا که‌ماله‌ددین) نه‌قشه‌به‌ندی نه‌وئ سهر ب شیخین (ته‌ویله) قه، و ل سه‌رده‌ستئ وی ئیجازا دووئ یا ئیرشادئ (صوفیگه‌ریئ) وهرگرت.

ژيانا جفاکی ومالباتی و په‌سنیئ وی:

شیخ موشه‌پرره‌فی دوو جاران ژيانا هه‌فزیئ پی‌کئینایه، هه‌فزیئا وی یا ئیکئ صافیه خانم کچا خالیئ وی شیخ محمه‌د صالح نه‌رواسی بوو، نه‌وی ل سالا ۱۹۴۶ بو خوه ئی‌بابوو و سئ زاروک ژئ هه‌بوون: محمه‌د ناظم، محمه‌د سالم و جه‌ننه‌تی خانم، و هه‌فزیئا وی یا دووئ ژ مالباتا مه‌لا خه‌لیئ سی‌رتی بوو و ژوئ: محمه‌د شیفا، محمه‌د وه‌فا، محمه‌د سه‌عید، محمه‌د سامی و عه‌بدوللاه هه‌بوون.

بشئی ئیجازه‌نامه وهرگرتی بو پتر ژ ۵۰ سالان مدرس گوتن و نیفا فی هه‌یامی ئانکو دناقه‌را ۱۹۵۳-۱۹۷۷ ل گوندئ (رووباریئ) بوراند، و پشتی مرنا برایی وی شیخ مونه‌ووهری ل سالا ۱۹۷۷ جه‌ئ خوه بو گوندئ خونوئ وئ قه‌گوه‌است و جه‌ئ باب و برایی خوه گرت، و نه‌وا ما‌ی ژ ژيانا خوه ل وی جه‌ئ ب گوتنا دهرسان و ئیرشادئ بوراند، و گه‌له‌ک ژ زانا و شیخان ژانینا خوه ل به‌ر ده‌ستئ وی بوراند.

شیخ موشه‌پرره‌ف ب فیانا زانین و زانایان و خزمه‌تکرنا شاگردیئ زانین ده‌اته نیاسین، نه‌و مروه‌کئ زاهد، نه‌فس بجووک، دلوفان بوو، و ب حه‌زئیکه‌ریئ وه‌لی و چاکین به‌ری خوه و دوورکه‌فتن ژ خودانین پله و پوست وده‌وله‌مه‌ندان ده‌اته نیاسین، نه‌وی به‌خته‌ووهریا دلخ خوه د تیکه‌له‌یا دگه‌ل خودانین زانین ژ زانا و شاگردان دا ددیت، و ژترسین هندئ کو تووشی ریبا و دووریاتین بیت نه‌وی د ژيانا خودا هوزانین خوه به‌لاف نه‌کر له‌وما ژ جاقان دوور بوو و هوزانین وی بتن پشتی مرنا وی به‌لاف بوون.

مرنا وی:

ل ده‌ستپیکا سالا ۲۰۰۸ ته‌مه‌نئ وی گه‌هشتبوو ۸۲ سالان و تووشی نه‌خوشیا دلئ ببوو، و هه‌رچه‌نده ژ بو وهرگرتنا چاره‌سه‌ریئ قه‌ستا ئیستانبولئ کر لی بع مفا بوو، و ده‌مم هه‌فالیئ وی شیخ به‌ره‌انه‌ددینی سهرای وی دا گوتئ: هوین بمین د چه‌په‌ریدا چونکه ودرخته نه‌ز به‌رده‌م! و مه‌به‌ستا وی گوتنا دهرسان بوو، چونکه خودئ ژئ رازی گوتنا دهرسین شه‌رعئ وه‌کو جه‌هادا د ریبا خودئ دا ل قه‌له‌م ددا نه‌خاسمه کو ل سه‌رده‌مم وی دا پشته‌فانین زانستئ شه‌رعئ رووبروو

هیرشین دژوار ببوون، و ئەو ژێ -وەکی گەلەك ژ هەفكارین خود- تووشی نەخوشی و ئیپشاندنێ بوو هەتاكو شیای دەرگەهێن مەدرەسا خود ڤەكەری بهیلت، چونكە دەستەهلاتا وی دەمی ب هەمی رێكان هەولدا كو زانستین شەری و زمانێ عەرەبی ب ئاخ بكەت.

روژا مرنا وی رێكەفت بوو دگەل روژا وەفاتا پیغەمبەری (س). ئەو ل شەفا ۱۲ رەبیب الثانی ۱۴۲۹ / ۲۰ ئادارا ۲۰۰۸ ل نەخوشخانا سیرتێ چوو بەر دلوقانیا خودێ، و ل دویف وەسیەتا وی كەلەخێ وی ل گورستانا شیخ سلیمان ل نزیکێ گورێ مەلا خەلیلی سیرتی ل ناڤهراستا باژێرێ سیرتێ هاتە ڤهشارتن، و كورێ وی (محەمەد وەفای) جهێ وی گرت.

بەرھەمی زانستی و ئەدەبی:

هەرچەندە كو شیخ موشەررەفی پتریا دەمی خود ب گوتنا دەرسان و خزمەتا شاگردان ڤە دیوراندا ئی وی ھندەك بەرھەمی زانستی و ئەدەبی یین ھوزانی و پەخشانی ب زمانێن كوردی، عەرەبی، فارسی و تورکی ل پشت خود ھیلاینە، ژ وان:

دیوانا ھوزانان: ژ ۴۷ ھوزانان، ۳۰۰ ژێ ب زمانێ عەرەبی و ۷۵ ب كوردی و ئێك ب تورکی و یین مای ب زمانێ فارسی، پێكدەھیت. شیعریت وی گەلەك بابەتان بخوڤه ڤەگرت و پتریا وان ھوزانێن رێورەسم و بوونە و روونشتنێن براینی نە، ھەرەسا پەسن و دوعا، و مە دگەل ھەفكارێ خود محەمەد خالد سادینی ھوزانێن وی یین كوردی د پەرتوووكەكیدا ل سالا ۲۰۱۳ ل دەوكێ چاپكەر.

پەرتوووكا (حاج ئەحمەد): پەرتوووكەكە ب خەتێ دەستێ خود د ۱۰۵ بەرپەران ژ ڤەبارێ بچووك نڤیسە. و ئەو پەخشانەكا كوردی یە تیدا بەحسێ ماموستا و شیخین خود كریە.

پەرتوووكا (علاء الدین): عەلەئەدین ئێك ژ كەسوكارین وی یە كو ئەڤ پەرتوووكە پاراستیە، ئەڤ پەرتوووكە ل سەر شروڤەكرنا عەقیدا ئیسلامی یە، و ب شیوہی شیرەت و ئاموژگاریانە، ژ ۱۱۷ بەرپەران پێكدەھیت و ب زمانێ كوردی یە.

ڤەھینوووكا (تحية الاطفال): ب زمانێ عەرەبیە، و ڤەھینوووكەكا ھوزانكییە بو پەرتوووكا (الظروف) ئەوا مەلا یوونسێ ئەرقەتینی دانای. ژ ۶۴ دیرین ھوزانێ پێكدەھیت.

شەرحا ڤەھینوووكا (لجۃ الاسرار): ئەوا ھوزانقانع مەزن عەبدولرەحمانێ جامی ب زمانێ فارسی ڤەھاندی، و ئەڤ شەرحە ب زمانێ عەرەبیە و ل سەر داخووا ھەڤالق خود مەلا بورھانەددینێ تلویب نڤیسە.

عقیدە الایمان: و ئەڤە وەرگێرانا كوردیا ھندەك بابەتین پەرتوووكا (الاعانة) یە.

المكتوبات: دبیژنە ڤی پەرتوووكێ (پیروزیهای و خەریبی)، و ئەڤە كومەكا نامەیانە ب زمانێ عەرەبی كو د سەرەدەمین جودا دا بو ھەڤالق خود مەلا بەدرەددینێ تلویب عەباسی ھنارتینە، و مەلا عەبدالرقیب كورێ مەلا عەبدوللاھێ بەرواری ئەو نامەییە كومكرینە و ژ ۲۱۷ بەرپەران پێكدەھیت.

ا تئستە بالكیئتس دنڤیسنین تئیخ موشەررەفییدا ئەو كو وی خود ژ نڤیسنا ب زمانێ تورکی دا پاتس! ھەرچەندە وی ئەڤ زمانە بباتسێ دزان!

و باشترین نمونە ئەوە كو وی چ پەرتوووكێن خود ب تورکی نەداناینە، و ژ سەرڤەمێ ۴۵۷ ھوزانین وی بتتێ ئێك ژێ ب زمانێ تورکییە.

تئیخ موشەررەف ل زاخو

شیخ موشەررەفی د ژيانا خوددا دوو جارن ھاتیە زاخو و نزیکێ چوار سالان ل زاخو ژیاہ.

-جارا ئێك:

ل دورین سالا ۱۳۶۸م/ ۱۹۴۸ بوو، ل ڤی سالی ژلایب ھكومەتا تورکیا ڤە ھاتبوو داخوازكرن ژ بو ئەداكرنا لەشكەری، شیخ موشەررەفی گەلەك كەرب ژ لەشكەریا دەلەتا توركان ڤەدبوو ژبەر دژایەتیا وی بو دینی، لەورا رەدكەر كو بچیتە لەشكەری و ل چەندین جھان د باژێرێ سیرتێ دا خود ڤهشارت، پاشی ھاتە زاخو داكو ھەم ژ خزمەتا لەشكەری برفیت و ھەم پرسیارا زانینێ ل ڤی دەڤەری بكەت. ویا ئاشكەرا كو ھەتا سالی ھەفتیبیان ژ چەرخ

گۆنبدە مەرڤەدێ شیخ موشەررەفی ل گورستانا شیخ سلیمانی ل سیرتێ

جارا دووی:

جارا دووی دهمی شیخ موشه‌پردهف هاتیه زاخو ل سالا ۱۳۷۷مشر/ ۱۹۵۷ز بوو، ههروهک دیار فیجاری ئهو بتتخ بو و مرگرتنا زانینخ هاتبوو، فیجاری ئهو پیگه‌هشتیتر بوو له‌ورا بازنه‌یا بزاف و چالاکیین وی به‌رفردهتر بوون، ئهوی سه‌رمدانا دهوک، مووسل، ههولپیر، که‌رکوک و به‌غدادی کر و چاقع وی ب هژماره‌کا زانا و شیخان کهفت، و مفا ژوان و مرگرت، و قح جاری چوو دهمی مسته‌فا که‌ماله‌ددین نه‌قشبه‌ندی ل ههولپیر و ئیجازه‌نامه ژوی و مرگرت. ههروهک مه‌گوتی،

سهرجه‌مئ ماوه‌یئ مانا وی ل زاخو نزیکی ۴ سالان بوو، پتیریا شه‌ ده‌می وی ل گوندی (به‌رزوور) یا عه‌شتیره‌تا سندیان ل ده‌ق‌ه‌را زاخو بوراند |

ئهم ج تشته‌ک هه‌ژی ژ ژيانا وی ل قی دهمی نزاین چونکه وی ژیاناما خوه نه‌نقیسیه، بتتخ هنده‌ک نامه نه‌بن کو بو هنده‌ک هه‌قالین خوه هنارتینه نه‌خاسمه بو هه‌قالین ژيانا خوه مه‌لا به‌درمدین تلویی وتیدا به‌حسح هنده‌ک لایه‌نین ژیان و ره‌وشا خوه کری، زیده‌باری هنده‌ک هوزانین ب کوردی و عه‌ره‌بی ئه‌وین ل زاخو و شارین دی یین کوردستان و عراقی نقیسین، تیدا به‌حسح هندک بابه‌تین د میسک خودا کریه و بوچوون و هه‌لسه‌نگاندن بو هنده‌ک بوویه‌ران کریه.

ل قیری ئهم د شین قی بابه‌تی د دوو لایه‌نان دا کورت بکه‌ین، لایح ئه‌رینی و لایح نه‌رینی، و شیخی د هوزان و نقیسینین خودا دهرپین ژئ کریه:

لایه‌تی نه‌رینی: د سه‌رمدانا وی یا ئیکیدا ئه‌ف لایه‌نه یخ زال بوو، و ئه‌فه سروشته‌یه چونکه ئه‌فه جارا ئیک بوو ئه‌و ژ ده‌ق‌ه‌را خوه دهرده‌ک‌ه‌فیت و ته‌مه‌نخ وی ل وی دهمی نیزیکی ۲۰ سالان بوو و کی‌متر ژ دوو سالان ل سه‌ر شه‌هیانا وی را دهرباس بوون و ئه‌و ژ به‌ر له‌شکه‌ریخ ره‌قیبوو، له‌ورا ئاسایه‌یه کو زور خه‌ریبی و به‌ریبا وار و که‌سوکار و هه‌قالین خوه بکه‌ت، و هزرا وی ل سه‌ر ره‌وشا بابج وی بوو پشتی ئه‌و ژ به‌ر ئه‌داکرنا له‌شکه‌ریخ ره‌قی، هه‌وره‌سا هاتنا وی ل مه‌ها خزیرانج بوو و ل وی دهمی سه‌قایی زاخو دشارییت، ئه‌قح هه‌میخ و هکر کو وی ئیرینه‌کا نه‌رینی ل هه‌مه‌به‌ر هه‌ر ره‌وشه‌ک هه‌بیت. ژوان:

سه‌ختیا زینگه‌م ل هاقین و زفستانان: و ژ به‌ر قح جه‌ندی چهند روزان پشتی هاتنا خوه بو زاخو تووشی نه‌خوشی بوو، و سه‌بارت قح جه‌ندی بو هه‌قالین خوه به‌درمدینی نقیسی کو بابج وی فه‌رمان لئ کریه کو بزفریت، «... به‌لئ خو ته‌گه‌ر بابج من نه‌گوتبا من و مره‌ ژئ، ئه‌ف جه‌ نه‌ جه‌ی مان و ژیانج یه، چونکه بابه‌تین پیمرن ل قیری گه‌له‌کن، ئا‌فا وی ناهیته‌ قه‌خوارن، و گه‌رمیا وی مروقی دقه‌لینیت، و هاقینا قیری ب مه‌ترسیه و ژه‌میع

بوری ژماره‌یه‌کا نه‌کیم ژ حه‌زژی‌که‌ریخ زانستین شه‌ری و زمانج عه‌ره‌بی ل باکوژی کوردستانج قه‌ستا باژیریخ زاخو و ده‌وک دکرن و دبوونه قوتابیین ماموستایی به‌هدینان، چونکه ل قی دهمی مه‌درسه‌یین ئایینی ل تورکیا روو‌رووی ره‌قاره‌کا هوقانه ببوون ل سه‌رده‌ستج حکومه‌تین ئیک ل دویف ئیکین نه‌نقه‌ره.

وژهنده‌ک هوزانین شیخ موشه‌پرده‌فی ئه‌وین ل سالا ۱۹۴۸ نقیسی ده‌یته زانین کو ئه‌وی خوه قه‌شارتبوو و هزرا خوه د پلانه‌کیدا دکر، ژوان هنده‌ک مالکن کو ل مزگه‌فته‌کا سیرتی دا ل دهمی ره‌قینا ژ له‌شکه‌ریخ نقیسیبوو، ئه‌وی ئه‌ف نامه‌یه ب زمانج عه‌ره‌بی بو هه‌قاله‌کخ خو ب نافع (مه‌عشوق) نقیسی و ب ره‌نگه‌ک و مریدای و شیلی ئامازه ب نافع خوه ژئ کر:

أنا المعشوق واضمم أربعينا

وعینا فاحذفن وکن فطینا

و مه‌به‌ستا وی ژ (اربعین = چل) حه‌رفا (میم)ه، چونکه د حیسابا ئه‌بجه‌دیدا هژمارا حه‌رفا (م) ۴۰ه، و دهمی (ضمه) ل سه‌ر (م) به‌یته دانان و حه‌رفا (ع) به‌یته لادان ل وی دهمی معشوق دبیته (مُشوق).

ورأس الست فاکسره ودق

وشدد وافتحنه أخي وشینا

و مه‌به‌ستا وی ژ (ست = شه‌ش) حه‌رفا (وا)ه، چونکه (و) د حیسابا ئه‌بجه‌دی دا دبیته ۶، و دهمی سه‌ری وئ به‌یته تیژ کرن دبیته حه‌رفا (راء)، و دهمی (تشدید) ل سه‌ر (ر) به‌یته دانان و حه‌رفا (ش) به‌یته (مفتوح) کرن، هینگی دبیته (مُشَرَّق).

وذو القرنین فاکسر منه قرنا

بلا فرق شمالا أو یمینا

مه‌به‌ستا وی ژ (ذوالقرنین) حه‌رفا (قاف)ه، و شکاندنا شاخه‌ک وئ ئانکو راکرنا ئیک ژ هه‌ردوو خالین وئ، هینگی دبیته (ف)، ل وی دهمی نافع (مشرّف = موشه‌ره‌ف) دهرده‌ک‌ه‌فیت(۲)!

و ژ به‌ر کو خوه ژ مروقان قه‌دشارت، له‌ورا نامه‌یه‌ک بو هه‌قالین خوه مه‌لا به‌درمدینی هنارت و تیدا گوت کو وی ل به‌ره پشتی جه‌ژتی بجیته زاخو، دبیت ژ به‌ر هه‌ستیاریا ده‌لیق وی نه‌قیایه بیژیت کو ئه‌و ژ به‌ر له‌شکه‌ریخ دئ چیته زاخو به‌لکو بتتخ دیار کر کو وی دقیت خواندنا خوه ل زاخو ته‌مام بکه‌ت. هه‌روه‌سا وی گوت کو ئه‌و ل ج جه‌ین دی ماموستایه‌ک وه‌ک مه‌لا عه‌بدولحه‌کیم حه‌له‌نزی په‌یدا ناکه‌ت(۳)، و ژق ده‌یته زانین کو ئه‌و نه‌چار بوویه کو ماموستایخ خو به‌یلت و خواندنا خوه ل جه‌ه‌ک دی ته‌مام بکه‌ت، ئه‌و ژئ زاخو یه.

مولانا ابي البركات المحمود الحبيب
في رسالتات والخرجات الملاية الالهية
العلماء الفقهاء العباسي مع

كان في دفتر اخرا الفريز صاحب النصل والشرف والذكاء
التميز في دفتره الذي جمع فيه قصائد وقصائد التي كنا نترال
بها ونغنيها كان في ذلك الدفتر هذان الشيخ جمعتهما في احاد
الهموم نعم الدفاتر اذها نوصيه ثم بان ان هذيه البقية كانا في راسها
منه فكتبها هو على ظهر ديوانه ادام الله ثقتنا وسقوا الله
كتبته مشرف

كتاب القصائد

لمولانا وما لانا الشيخ

مشرف شرفه الله

في الدارين

آمين

تشریف اللہ تھا لعبدہ فی الدینا ہوا ان یعطیہ ایمانا
کاملا و یوفقہ لا یشکال الا و امر واجتباب
الماہر و تشریف تھا لعبدہ فی الاخرة ہوا ان
یعفو عنہ و یدخلہ دار رضوانہ و الحمد لله رب
العالمین (م)

هذا الديوان حقه ان يحرق بالنار او يحرق بما دال الانهار وانا استغفر الله سبحانه عن غيبار
ما فيه انما دليل واطراف النهار (م)

هذه بعض قصائد الأستاذ الأكبر الشيخ مشرف

قدس الله أسرار العلية وافاض على العالمين نوره
ولغاوا للهية آمين

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يا رسول الله تولى مقصودنا حجاجنا

يا رسول الله تولى حق درگه محتاجان

هر دکت قصدا ته ی گنه مزنی حد کری

هر توی یا سید عالم هو را عاصیان

هر کسی غمگین و بخورن دل کلهر دل تری

وقت کو بگری رکا با ته دگهته شاهیان

هر کسی دنیا فتره لی طنک بوی بی حد اگر

او بکت قصدا ته دی فی الحال خلاص تر طنکیان

او فتر دست فالابی دلیل و چاره بی

دی دوا ته هسک بگری ای تو بجا قنجان

بی کو دل صوهتی ژ تهنان ذی بکت قصدا ته او

لو توی سر کهنی بی بشهه ژ بوسر کهنیان

دردن

۱۳۷۷م/ ۱۹۵۷ز گوته، و ته گهری قح چه ندی - لدویف دهر پینا وی- بو به لقبوونا هزارا (وهابی) دزهریت، نهو هزارا بویه به لا بو قح دهقهری. ویا زانایه کو ههر ژ میزه سویکا صوفیگهریخ ل دهوک و دورویهرین وئ یا ب رموش نه بوو و پتریا زانایین بهمدینان ژ خهمخورین زانستین شهرعی و عهرمی بوون و نهوان گرنگی ب خواندنا مزگهفتی ددا نه کو کومبوون ل تهکیبه و خانهقایان و داخوازا خه لک بوو خه له کین صوفیان، و یا زانایا کو خوداتین ته ریه تین صوووفی ل ژیر بانگه شهیا دوهلته عوسمانی - کو بانگه شهیه کا سیاسی بوو- ههر لایه نه ک ل بهرام بهری خوه ب (وهابی بوون) تومه تبار دکن.

شیخ موشه پردهف کو دژینگه هه ک دا ژیا بوو کو زانستین شهرعی و صوووفیگهری تیدا کومبووو کهریین وی قه دبوون دهمی ددیت کو لایه ک ژ فان ههر دوو لایان هاتیه پشتگوه هافیتن.

لایه نخ نهریینی: و پتر د سهرمدانا خوه یا دووی دا وی ههست پیکر، نهو ژی ب کورتی نه قه نه:

هه بوونا نارامی و ته ناهیح^(۱): د ئیک ژنامه یین خودا گوت کو نهو دشیت د روزا خودا بچیه ههر باژیره ک وی بقیت وهک مووسل یان به غداد، و نهو نه خودان ره گه ژنامه یا عیراقی بوو، و وی دگهت کو نه قه ئیک ژ وان خوشیانه کو خه لک فی وهلاتی تیدا دژین.

پشته فانی خه لکی بو شاگردین زانینی: دئیک ژنامه یین خودا گوت کو نهو دشیت ۳۰ قوتابیان بخومه بگریت و دهرسن بدهت بیی کو خه ما زیارا وان بخوت، چونکه قووتی وان ب به رفهرمی دگه هیته وان بیی ههست پیکر، و نه قه نامزهیه کو خه لک خهرجین شاگردین مدهرسه یان دمه زاختن و وان ههرجیا پیدهی ژ خوارن و قه خوارن بو وان دابین دکن بیع بدهنه چاقین وان

نه خوشتر و ته هلتر دوویشکین قیرئ نه^(۲).

کریتیا رموشخ شاگردین زانینی: چونکه شیخ ل گونده کن دورو شارستانی و سهرویه ری خه لک باژیران بوو لهورا بهر دهوامی دا گله یین خوه و دنامه یا خوه دا گوت: «ل قیرئ فه قیه دکیمن و عهقل سئک دزورن، دهمی ئیک ژ خودان نیجازه یین وان یخ شاره زا هنده ک هوزاتین من یین ب کوردی نهوین من ل زاروکیا خوه نقیسین دیتین حیبه تی ما، و گوته من: تو چهوا دزانی هوزانان چیکه ی! قوتابیین وان ههمی، ژبی هنده کین کیم وهک محمه مد عه لیخ بوه تی- دژایه تی ماموستایین خوه دکهن و گه نکه شخ و قهره بالغ د روویع وان دا دکهن، قیجا ههوارا من خودی یه ژ کریتیا کارین وان و فه هیتیا گوتین وان».

کیمیا قوتابیین زانستین شهرعی: نه قه ب بهراورده دگه ل باژیره ک وهکی سیرتی کوجه زانین و زانایان بوو، و ههر ژ که قندا و ههتا نوکه ب قوتابیین زانین شهرعی د ناقداره، و یا زانایه کو حکوممه تین عیراق ژ وکی تورکان دژایه تیا مدهرسه یین ئایینی دکر، لئ نهو وهکی تورکان (هار) نه بوون به لکو وان ب ری کین نهرم و خاپاندن - وه قه ریبازا سهرویرین وان ژ ئینگلیزان بوو- دژایه تیا مدهرسه یان دکن، و بقی ری کین ههمی روومهت و ئیعتباره ک ژ مدهرسه یان ستاندن و ودکن کو ئیدی خه لک قه ستا وان نه کهن و بهری خوه بدن قوتابخانه یین دی کو چ گرنگی ب زانستین شهرعی نادن، یان بهری وان ددان هنده ک قوتابخانه یین ئایینی نهوین حکوممه ت ل دووف به ژنا خوه کهر کرین. ههر چهوا بیت شیخ ل وی دهمی هاتبوو زاخو دهمی روزا مدهرسه یین مزگهفتی به رف ناقابوونتی دجوو و شاگرد ژئ قه درقین، لهورا کهریین وی ژ قح رموشخ قه بوو و پتر ژ جاره ک به حس فی بابته کریه^(۳)، ژوان ل ساللا ۱۹۵۰ د هوزانه کا خودا گوت:

فیا ویح نفسی کیف لم یبق عالم

وکیف تضانی الطالبون الأکرام

وکیف طووا أسفارهم وفنونهم

وکیف عفت أطلالهم والمعالم

مضوا وانقضوا فالبال منهم بلومة

وماتوا وفاتوا فالأسی لی لازم^(۴)

نه مانا بازارئ صوووفی و ریباژین وان: مه به ستا وی ل ههمی دهقهرین بهمدینان بوو، و نه قه بهروفاژی ههولیرئ کو هیشتا بازارئ صوووفیگهریخ تیدا ب رموش بوو، و نهوی نه قه چهنده دنامه یه کا خودا ل ۱۶ جه مادیا ئیک

بکته قلب من یا من بکته قلب

یان گازندهیان بکهن، و نهفه نیک ژ جیاوازیین خهلکن فین دهفهری
یه و نیشانا فیانا وانه بو قوتابیتین زانینن.

ل ههر جههکن دلوقانیه که ژ خودایی بو خهلکن وئ دهفهری... د
بهریهترین بهیت دا دئ بهحس و ان زانایان و ههلویستخ شیخی ژ وان
کهین.

ههبوونا گهلک پهرتووکان: مهیهستا وی پهرتووکین
شهرعی و عهربی نه، و نهفه تشتهک بوو کو شاگردین زانینن ل
تورکیا کیماسی تپدا ههبوو، شیخی دنامهیهکا خومهدا گوت کو
ئهو ب ساناھی دشیت ههر پهرتووککهکا وی بقیت بدهست خومفه
بینیت نهخاسمه ل پهرتووکخانهیین مووسل و بهغدادئ، و بن
گومان ههبوونا پهرتووکا ژ نهگهرین بهلاقبوونا زانینن و پالدها
نهزانینن بوو.

سلافا وی بو گوندئ بهرزورئ و خهلکن وئ:

مهگوت د سهردانا ئیکپدا دهمی شیخ هاتیه زاخو ل
گونددئ بهرزورئ ناکنجی بوو، و دسهردانا دووئ زی ل ههمان
گوندد نیشتهجی بوو، و نهفه بهلگهیه کو ئهوی ل فی گوندی
ههست ب نارامی و تهنههین دکر، وههرچهنده وی د سهردانا ئیکن
دا گلهمی ژ ژینگهها وئ کریوو لی وی ههست ب قهنجیا بهرزور و
خهلکن وئ دکر، و باشتین بهلگه ئهو هوزانه ئهوا وی ب زمانن
عهربی ب خهلک بهرزورئ کوتی دهمی قیای بزقریته واری خوه:

گهشبینی ب خودانین زانینن: شیخی دهمی خوه ل زاخو
بدهلیقه دیت داکو پرسیاا گرنگترین زانا و شیخین ل فین دهفهری
بکته، و ل زاخو ئهو چوود یدارا هندهک ژوان وهندهک جاران قهستا
دهوک و ههلویئ کر د اکو هندهک ژوان ببینیت، ههبوونا زانایان

دَمَ لِكَ السَّرُورُ
تَا كَبْرُ فَدَاكِ

حُيِّيْتِ يَا بَرَزُورُ
وَإِن تَفَتِ الشَّرُورُ

وَالْعِلْمُ وَ الْآدَابُ
نَلَيْتِ إِلَيْ مُنَاكِ

دَامَتْ بِكَ الطَّلَابُ
وَالْخَيْرُ وَالْثَوَابُ

وَمَوْطِنٍ وَفَاءِ
طَابَتْ لِكَ دُنْيَاكِ

لَا زِلْتِ فِي صَفَاءِ
وَمَسْكَنِ رَحْمَاءِ

كَالْبَدْرِ نَيِّرَانِ
فِيكَ الْبَخُورُ زَاكِي

فَفِيكَ مَسْجِدَانِ
بِالذِّكْرِ وَالْقِرَانِ

لِسَانَكَ فَصِيحَةً
بَل مَالِكَ مُحَاكِ

وَأَرْضُكَ فَسِيحَةً
لَيْسَتْ لِكَ قَبِيحَةً

فِي سَاكُنِيكَ أَهْلِ
رَبِّ السُّورَى هَيَّاكَ

وَأَنْتِ أَرْضٌ سَهْلِي
لَيْسُوا بِأَهْلِ جَهْلِي

لَيْسَتْ بِهَا أَوْسَاخُ
أَصْحَاتِ لِكَ سَمَاكِ

فِي الْقَرِبِ مِنْكَ زَاخُو
زَادَتْ بِهَا الْإِثْيَاخُ

مَوْلَى الْعِرَاقِ أَحْمَدُ
أَعْطَاكَ مَوْلَاكَ

زَاخُو بِهَا الْمَجْدُ
لَهُ الْإِلَهِهُ أُيُّدُ

لَهُمْ مِنِّْي السَّلَامُ
وَأَبْتِغِي لِقَاكَ

سَكَّانُكَ كَرَامُ
وَالْعِزُّ وَالْإِكْرَامُ

سارفي إحيائه بل نال أحكاما لأساس
 ساس أهل العقل يُشفي
 ساء مسعى كل من لم يحظ منه باختلاس
 سالماً صيرُهُ يا ربي فمك الالتماس
 سامعاً كن بالذي فرداً بساط العز داس
 دجهه كن د بدا سواسيا خودئ دكته كو نيعمهتا ديتنا
 مهلا نهحمه دي ب رزق وى كرى:

اللَّهُ أَحْمَدُ غَيْرُهُ لَنْ أَحْمَدَا
 إِذْ أَرْسَلَ الْمُؤَلَّى الْمَشْفَعُ أَحْمَدَا
 وَعَلِيَّ أَنْعَمَ بِالتَّقَاءِ سَمِيَّه
 ذِي الْعِزِّ وَالْفَخْرِ الْمُؤَبَّدِ أَحْمَدَا

شيخ مهمدووح بريفكاني: شيخ مهمدووح كورئ
 موحسن بريفكاني (۱۹۱۱-۱۹۷۶) نقيسه و هوزانغان و واعزه كن
 كهروك بوو، و نمو ريبيدای بوو كو هزرا تهريقهتا قادري بهلاف
 بكت، نهوى هوزانين نهفيني و ناييني و نشيماني دنقيسين، و
 تهلهخوصا وى (نهخلاتي) بوو. نهوى ديوانهكا چاپكري هيه^(۸)،
 شيخ موشهريهفي نهوى ل زاخو ديتبوو و هوزانهك ب كوردي ب وى
 فه ههاندبوو و تيدا پهسا وى كربوو. نهوى هوزان زى نهفهيه:

وى دهما چاقع مه رونكر وى موبارهك نوت و ههشت
 پيگه نهف دونيا تهمامى بو مه بوو ههروهك بههشت
 وهقتع من خومش قهلبع من گهش ليقيين من بهش وى گهران
 ههروهكى نيسان ببي شهش كوم بين نهسابع گهشت
 چهند سال بوون من دگوت علم و هونهر يهكجار چوون
 ديتنا وى نهوى كول و نيشان ژمن يهكجار رشت...^(۹)

شيخ محهمه ديئ مهمامي: نهوى كورئ شيخ عهبدولقتههاري
 مهمامي يه، ب نهسلخ خوه بريفكي نه، ژيانانما وى د پهرتووكا
 (فضلاء بهديتان) دا هاتيه و تيدا گهتبه كو نهوى كهسهكن
 ديندار و مزوولى پهريستا خودئ يه، ههروهسا نهوى گوتارين ناييني
 و نيرشاد زى دكر. شيخ موشهريهفي د دوو مالكان دا بهحس وى
 دكته و ديتيوت:

يا آل بريفكان لکم فخر
 أدناکم إن کان فذا شمس نهار
 من کان محباً لکم نال سعودا
 والمبغض تعذيبه قد حق بالنار

ههريهته شيعي د چهندين جهان ژ هوزان و نامهيين
 خوددا گلهي ژ نهمانا زانين وگازنده ژ كييمبوونا شاگردان
 كرية لى وى گهلهك پهسا وان شيخ و زانايان كرية نهوين
 هيشتا مابن و بهردهوام د گوتنا دهرساندا، و نهوى د سهردانا خوه
 بو زاخو جهين دى هندهك ژ وان ديتبوون و دنامه و هوزانين خوددا
 بهحس وى وان كرية وهكى مهلا نهحمه كورئ عهبدولخالق
 ناكريه نهوى ل زاخو دهرس دان و شيخ مهمدووح بريفكاني
 و نهوى دوستايهتبهكا گهرم دگهل وان ههبوو و ههريهه ديقيه
 ههبا سهردانا وان دكر، و دنيك ژ نامهيين خوددا گوتيه كو
 دهمع نهوى ل بهرزووي قهستا گوتدي مهمانع كر دكو شيخ
 محهمه ديئ ل ويروئ بينيت، ههروهسا چوو بامهريئ بو ديتنا شيخ
 مهسعوودي، و ل دهمع سهرا ههوليري داي چاقع وى ب شيعي وى
 يئ تهريهتت مستهفا كهمالهدين كهفت و نيجازا خوه ژ وى
 وهريوت. ودهمع نهوى دنيرينه ديوانا وى نهوى فان ناهان دينيت كو
 شيعي پهسا وان كرية و هيانا خوه بو وان ديار كرية، وهك:

مهلا نهحمه كورئ عهبدولخالق ناكريه: ل دهمع
 مانا وى ل زاخو شيخ موشهريهفي پتر ژ ههريه زانابهكن دى ب وى
 داخبار بوو، لهورا هندهك هوزان ب وى فهاندن. دگوتنين شيعيدا
 چ ناماز نهوى كورئ وى شاگردى ل بهردهست مهلا نهحمه ديئ
 كريت لى وى گهلهك جارن سهرا وى ددا، وههروهكى هندهك
 ههفالن وى بو مه دياركري نهوى ههتا دووماهيا ژيانا خوه زى
 پهسا مهلا نهحمه ديئ ناكريه دكر.

مهلا نهحمه ديئ ناكريه نهوى يئ خودان پهرتووكا
 (فضلاء بهديتان) د راستا و يدا ديتيوت:

پستى مرنا مهلا نهحمه نهفنديئ
 ناكريه زانست دينة زى مر! و
 خواندا مزگهفتت مهحيا و چ
 تنوونارين وئ ل بههدينان نهمان!

و روناها وئ فهمرى و دهنگوباسين وئ قوت بوون
 ومهشخهلين وئ كز بوون چونكه نهوى دووماهيك چريسكا
 وان روناهايان بوو، و دووماهيك كهس بوو روناها زى ومدگرت
 و دووماهيك كهس بوو بهرمايين وئ [نانكو زانستت شهرعى]
 بخوقه دگرت، ب شفق و روز روناها زى دپهشى، دهمع چووى
 خودئ روناهايان وان بر و نهوى د تاريخهكا وسدا دا هيلان كو
 بيناهي نههليت...^(۱۰) خودئ زى رازى مهلا نهحمه ل زاخو ل
 سالا ۱۹۵۸ مر، و شيخ موشهريهفي هندهك هوزان ب كوردي و
 عهريه ب وى فهاندن، و نيك ژ وان ب ههرفا (س) دهستپديكته
 و ب ههمان ههرف ب داوى دهيت:

ساد في زاخو امام يستحي منه اياس
 سائر الأقران فضلاً فاق من غير التباس
 سابع في بحر علم لو عراه الاندراس

رَحْمَةً بِحَارِزِن هَرِيكِ تَشْتَكِ
 حُوسَتِ عَالِمَكْ هَبُورِ حُفْ زَانَا
 د ١٨٥٠ كُوفَرِيَانِ مِّن رِّقِي جَا مِطْنَانِ
 بَكْتَه قَلْبِ مِّن يَامِنِ بَكْتَه قَلْبِ

گۆزین مالباتا
 شیخ نەسەد ل بەرواری

مەقەدئ مەلا خەلیع سیرتی
 ل گۆرستانا شیخ سلیمان ل سیرتی

پەراویز

- (۱) من دگەل برا و هەفقاری خود محەمەد خالد سادینی پەرتووکیە ل سەر شیخ موشەررەفی خۆنوکی و مالباتا وی و هوزانی وی نامادەکر، و ژبەر هە چەندئ مە چەند جاران سەردانا سیرتی و قەزا بەرواری و گوندئ خۆنوکی کر، مە شیا گەلەک بەرەمەین دەستقیس و زارەکی ل سەر شیخ موشەررەفی کوم بکەین. و ئەف پەرتووکیە ل سالا ۲۰۱۳ ژلایین رێقەبەریا چاپ و وشانئ هە هاتە چاپکرن. و پێزانینی
- (۲) مخطوطة ديوان الشيخ مشرف، ص ۲۳۹.
- (۳) مکتوبات الشیخ مشرف (تهان و اشواق)، ص ۱۲ و ۱۶، مخطوط.
- (۴) بنظر مکتوباته ص ۵۶.
- (۵) هوزانقانی بەهدینی مەلا ئەحمەدئ نالیەند ل گەلەک جهان ژ دیوانا خود بەحسئ هە بابەتی کره.
- (۶) المصنوع السابق ص ۸۴.
- (۷) فضلاء بهدینان، تألیف ملا محمد سعید یاسین البریفکانی، دهوك، ۱۹۷۷، ص ۴۱-۴۲.
- (۸) کورئ وی زاھد بریفکانی ئەف پەرتووکیە نامادە کر و ل سالا ۲۰۰۲ ژلایین دەزگەھن ئاراس ل هەولێری چاپ بوو.
- (۹) دوت و شەش هژمارا پەیشا (مەمدوح) ۴ د حیسابا ئەبجەدی دا. ئەف هوزانە د پەرتووکیا مە یا ل سەر شیخ موشەررەفی هاتیە. بنێرە: ل ۹۹.